

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Emanuela Smołki
w Opolu
Dział Informacji, Bibliografii i Promocji

**KALENDARZ
ROCZNIC I WYDARZEŃ**

2019 rok

ROK 2019

ROK GUSTAWA HERLINGA GRUDZIŃSKIEGO

ROK STANISŁAWA MONIUSZKI

ROK ANNY WALENTYNOWICZ

ROK UNII LUBELSKIEJ

ROK POWSTAŃ ŚLĄSKICH

ustanowione przez Sejm RP

ROK MATEMATYKI

ustanowiony przez Senat RP

STYCZEŃ

- 1 I
- ŚWIATOWY DZIEŃ POKOJU**
obchodzony przez Kościół katolicki /ustanowiony przez papieża Pawła VI w 1968 r./
- /90/ 1 I 1929 ur. **Zbigniew NIENACKI**, wł. Zbigniew Tomasz Nowicki, pisarz i dziennikarz /zm. 23 IX 1994/
- /25/ 1 I 1994 zm. **Ryszarda HANIN**, aktorka i pedagog /ur. 30 VIII 1919/
- /210/ 4 I 1809 ur. **Louis BRAILLE**, francuski twórca alfabetu dla niewidomych /zm. 6 I 1852/
- /15/ 4 I 2004 zm. **Dorota TERAŁOWSKA**, wł. Barbara Rozalia Terakowska, pisarka, dziennikarka i socjolog /ur. 30 VIII 1938/
- /90/ 6 I 1929 ur. **Lucjan KYDRYŃSKI**, dziennikarz, konferansjer, publicysta /zm. 9 IX 2006/
-
- /135/ 8 I 1884 ur. **Kornel MAKUSZYŃSKI**, powieściopisarz, poeta, krytyk teatralny, publicysta /zm. 31 VII 1953/
- /125/ 8 I 1894 ur. **Maksymilian MARIA KOLBE**, franciszkanin, męczennik i święty Kościoła katolickiego /zm. 14 VIII 1941/
- /100/ 12 I 1919 ur. **Jan Józef SZCZEPAŃSKI**, pisarz, reporter, eseista, scenarzysta filmowy i tłumacz, taternik, podróżnik /zm. 20 II 2003/
- /85/ 14 I 1934 ur. **Marek HŁASKO**, prozaik i scenarzysta filmowy /zm. 14 VI 1969/
- /20/ 14 I 1999 zm. **Jerzy GROTOWSKI**, reżyser, teoretyk teatru i pedagog, współtwórca Teatru 13 Rzędów /ur. 11 VIII 1933/

/150/ 15 I 1869

ur. **Stanisław WYSPIAŃSKI**, dramaturg, poeta, malarz,
grafik i architekt /zm. 28 XI 1907/

/90/ 15 I 1929

ur. **Martin Luter KING**, pastor, działacz na rzecz
równouprawnienia, zniesienia dyskryminacji rasowej,
laureat pokojowej Nagrody Nobla w 1964
/zm. 4 IV 1968/

/15/ 17 I 2004

zm. **Czesław NIEMEN**, wł. Czesław Juliusz Niemen-
Wydrzycki, kompozytor, multiinstrumentalista,
piosenkarz i autor tekstów /ur. 16 II 1939/

/145/ 21 I 1874

ur. **Wincenty WITOS**, polityk, działacz ruchu
ludowego, trzykrotny premier Rzeczypospolitej Polskiej
/zm. 31 X 1945/

21 I

DZIEŃ BABCI

22 I

DZIEŃ DZIADKA

/170/ 22 I 1849

ur. **August STRINDBERG**, szwedzki dramatopisarz,
prozaik, eseista, poeta, malarz i fotograf /zm. 14 V 1912/

/30/ 23 I 1989

zm. **Salvador DALI**, hiszpański malarz surrealista,
grafik /ur. 11 V 1904/

/85/ 24 I 1934

ur. **Stanisław GROCHOWIAK**, poeta, prozaik,
dramatopisarz i publicysta /zm. 2 IX 1976/

24 I

**ŚWIATOWY DZIEŃ ŚRODKÓW MASOWEGO
PRZEKAZU**

/55/ 26 I 1964

zm. **Xawery DUNIKOWSKI**, rzeźbiarz, malarz
i pedagog /ur. 24 XI 1875/

/55/ 27 I 1964

zm. **Stanisław PIĘTAK**, poeta i prozaik
/ur. 3 VIII 1909/

/75/ 31 I 1944

zm. **Jean GIRAUDOUX**, francuski powieściopisarz
i dramaturg /ur. 29 X 1882/

LUTY

/100/ 2 II 1919

ur. **Zbigniew LENGREN**, grafik, rysownik, karykaturzysta, ilustrator, plakacista i scenograf /zm. 1 X 2003/

/145/ 3 II 1874

ur. **Gertrude STEIN**, amerykańska powieściopisarka, poetka i feministka /zm. 27 VII 1946/

4 II

ŚWIATOWY DZIEŃ WALKI Z RAKIEM

/455/ 6 II 1564

ur. **Christopher MARLOWE**, angielski dramatopisarz i poeta /zm. 30 V 1593/

/110/ 7 II 1909

ur. **Anna ŚWIRSZCZYŃSKA**, poetka i pisarka /zm. 30 IX 1984/

/185/ 7 II 1834

ur. **Dmitrij IWANOWICZ MENDELEJEW**, rosyjski chemik, twórca układu okresowego pierwiastków chemicznych /zm. 2 II 1907/

/25/ 7 II 1994

zm. **Witold LUTOSŁAWSKI**, kompozytor, dyrygent i pianista /ur. 25 I 1913/

/35/ 12 II 1984

zm. **Julio CORTÁZAR**, argentyński pisarz i tłumacz /ur. 26 VIII 1914/

/210/ 12 II 1809

ur. **Karol DARWIN**, angielski przyrodnik, twórca teorii ewolucji /zm. 19 IV 1882/

/455/ 15 II 1564

ur. **GALILEUSZ**, wł. Galileo Galilei, włoski astronom, matematyk, fizyk i filozof /zm. 8 I 1642/

/30/ 15 II 1989

Sejm RP ustanowił 11 listopada **Narodowym Świętem Niepodległości**

/55/ 17 II 1964

zm. **Jan SZCZEPKOWSKI**, rzeźbiarz i malarz /ur. 8 III 1878/

/455/ 18 II 1564

zm. **Michelangelo BUONARROTI**, włoski malarz, rzeźbiarz, poeta i architekt /ur. 6 III 1475/

/65/ 19 II 1954

zm. **Ludwik SZCZEPAŃSKI**, pisarz, poeta, publicysta i dziennikarz /ur. 5 III 1872/

- /125/ 20 II 1894 ur. **Jarosław IWASZKIEWICZ**, prozaik, poeta, dramaturg i dziennikarz /ur. 2 III 1980/
- 21 II **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ JĘZYKA OJCZYSTEGO**
- /35/ 21 II 1984 zm. **Michaił SZOŁOCHOW**, rosyjski pisarz, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1965 r. /ur. 24 V 1905/
- /205/ 22 II 1814 ur. **Oskar KOLBERG**, etnograf, folklorysta i kompozytor /zm. 3 VI 1890/
- /160/ 23 II 1859 zm. **Zygmunt KRASIŃSKI**, poeta, dramaturg i prozaik /ur. 19 II 1812/
- /10/ 23 II 2009 zm. **Franciszek STAROWIEYSKI**, malarz, grafik, rysownik i scenograf /ur. 8 VII 1930/
- /115/ 27 II 1904 ur. **Jalu KUREK**, poeta i prozaik /zm. 10 XI 1983/

MARZEC

- /115/ 1 III 1904 ur. **Glenn MILLER**, amerykański kompozytor, puzonista i aranżer jazzowy /zm. 15 XII 1944/
- 3 III **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ PISARZA** /ustanowiony w 1984 r. przez Międzynarodowy PEN-Club/
- /85/ 3 III 1934 ur. **Jacek KUROŃ**, polityk, historyk i działacz opozycyjny w czasie PRL /zm. 17 VI 2004/
- /15/ 4 III 2004 zm. **Jeremi PRZYBORA**, poeta, pisarz, satyryk i aktor, współtwórca Kabaretu Starszych Panów /ur. 12 XII 1915/
- /110/ 6 III 1909 ur. **Stanisław Jerzy LEC**, poeta, satyryk i aforysta /zm. 7 V 1966/
- /35/ 7 III 1984 zm. **Tadeusz DOBROWOLSKI**, historyk sztuki i muzeolog, profesor UJ /ur. 17 VIII 1899/
- /50/ 7 III 1969 zm. **Anna KOWALSKA**, pisarka, nowelistka, autorka dziennika /ur. 26 III 1903/
- 8 III **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ KOBIET**
- /10/ 8 III 2009 zm. **Zbigniew RELIGA**, kardiochirurg i polityk /ur. 16 XII 1938/

/205/ 9 III 1814

ur. **Taras SZEWCZENKO**, ukraiński poeta i malarz
/zm. 10 III 1861/

/25/ 9 III 1994

zm. **Charles BUKOWSKI**, amerykański poeta,
powieściopisarz, nowelista, scenarzysta filmowy
i rysownik /ur. 16 VIII 1920/

/20/ 12 III 1999

przyjęcie Polski do **NATO**

/120/ 13 III 1899

ur. **Jan LECHOŃ**, wł. Leszek Józef Serafinowicz,
poeta, prozaik, krytyk literacki i teatralny
/zm. 8 VI 1956/

/140/ 14 III 1879

ur. **Albert EINSTEIN**, niemiecki fizyk, laureat Nagrody
Nobla w 1921 r. /zm. 18 IV 1955/

17 III

ŚWIATOWY DZIEŃ MORZA

/15/ 19 III 2004

zm. **Zygmunt KUBIAK**, pisarz, eseista, tłumacz,
propagator kultury antycznej /ur. 30 IV 1929/

21 III

ŚWIATOWY DZIEŃ POEZJI /ustanowiony
z inicjatywy UNESCO jesienią 1999/

21 III

**MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ WALKI Z
DYSKRYMINACJĄ RASOWĄ** /ustanowiony przez
ONZ w 1966 r./

/195/ 23 III 1824

ur. **Teodor Tomasz JEŻ**, wł. Zygmunt Miłkowski,
pisarz, publicysta, działacz społeczny i polityczny
/zm. 11 I 1915/

- /225/ 24 III 1794 **Tadeusz KOŚCIUSZKO** złożył przysięgę na Rynku w Krakowie. Rozpoczęła się **insurekcja kościuszkowska**.
- /65/ 25 III 1954 zm. **Leon SCHILLER**, reżyser, krytyk, pedagog historyk i teoretyk teatru /ur. 14 III 1887/
- /60/ 26 III 1959 zm. **Raymond CHANDLER**, amerykański pisarz /ur. 23 VII 1888/
- 27 III **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TEATRU**
- /25/ 28 III 1994 zm. **Eugène IONESCO**, francuski dramaturg pochodzenia rumuńskiego /ur. 26 XI 1912/
- /105/ 28 III 1914 ur. **Bohumil HRABAL**, czeski pisarz /zm. 3 II 1997/

KWIECIEŃ

- 2 IV **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ KSIĄŻKI dla DZIECI** /obchodzony od 1967 r. w rocznicę urodzin Hansa Christiana Andersena/
- /105/ 2 IV 1914 zm. **Paul HEYSE**, niemiecki pisarz, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1910 r. /ur. 15 III 1830/
- /50/ 2 IV 1969 zm. **Zenon KLEMENSIEWICZ**, językoznawca i dydaktyk /ur. 3 IX 1891/
- /70/ 4 IV 1949 powstał **Pakt Północnoatlantycki /NATO/**
- /225/ 5 IV 1794 zm. **Georges DANTON**, jeden z organizatorów i przywódców rewolucji francuskiej /ur. 26 X 1759/
- /105/ 6 IV 1914 zm. **Józef CHEŁMOŃSKI**, malarz /ur. 7 XI 1849/
- 7 IV **ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA** /obchodzony od 1949 r. przez państwa członkowskie Światowej Organizacji Zdrowia WHO/
- /135/ 7 IV 1884 ur. **Bronisław MALINOWSKI**, antropolog i podróżnik /zm. 16 V 1942/
- /110/ 8 IV 1909 zm. **Helena MODRZEJEWSKA**, wł. Jadwiga Helena Misel, aktorka /ur. 12 X 1840/
- /15/ 10 IV 2004 zm. **Jacek KACZMARSKI**, poeta, kompozytor i bard /ur. 23 III 1957/

/120/ 10 IV 1899

ur. **Ewa SZELBURG-ZAREMBINA**,
powieściopisarka, poetka, eseistka i dramaturg
/zm. 28 IX 1986/

- 11 IV **DZIEŃ RADIA**
- 13 IV **DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR ZBRODNI KATYŃSKIEJ**
/ustanowiony w 2007 r. przez Sejm RP/
- /175/ 16 IV 1844 ur. **Anatole FRANCE**, wł. Francois Anatole Thibault,
francuski pisarz, poeta i krytyk literacki, laureat
literackiej Nagrody Nobla w 1921 r.
/zm. 12 X 1924/
- /130/ 16 IV 1889 ur. **Charles CHAPLIN**, brytyjski aktor, reżyser,
scenarzysta i producent filmowy
/zm. 25 XII 1977/
- 18 IV **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OCHRONY
ZABYTKÓW**
/ustanowiony w 1983 r. przez UNESCO/
- /195/ 19 IV 1824 zm. **George Gordon BYRON**, angielski poeta
i dramaturg /ur. 22 I 1788/
- 23 IV **ŚWIATOWY DZIEŃ KSIĄŻKI I PRAW
AUTORSKICH** /ogłoszony przez UNESCO na
wniosek rządu Hiszpanii i Międzynarodowej Unii
Wydawców/
- /455/ 23 IV 1564 ur. **William SHAKESPEARE**, angielski poeta,
dramaturg i aktor /zm. 23 IV 1616/
- /235/ 24 IV 1784 zm. **Franciszek BOHOMOLEC**, jezuita, nauczyciel,
redaktor, komediopisarz, poeta i publicysta
/ur. 29 I 1720/
- /115/ 28 IV 1904 ur. **Jan SZTAUDYNGER**, poeta, satyryk i teoretyk
lalkarstwa /zm. 12 IX 1970/

M A J

/15/ 1 V 2004

przystąpienie Polski do **UNII EUROPEJSKIEJ**

/120/ 1 V 1899

ur. **Witold DOROSZEWSKI**, językoznawca, redaktor naczelny Słownika Języka Polskiego /zm. 26 I 1976/

/115/ 1 V 1904

zm. **Antonín DVOŘÁK**, czeski kompozytor i dyrygent /ur. 8 IX 1841/

2 V

DZIEŃ FLAGI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ /święto obchodzone w Polsce od 2004 r., wprowadzone przez Sejm RP na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 2004 r. o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie RP/

3 V

ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA

/200/ 5 V 1819

ur. **Stanisław MONIUSZKO**, kompozytor, dyrygent, pedagog, organista, autor ok. 268 pieśni, operetek, baletów i oper /zm. 4 VI 1872/

/115/ 6 V 1904

ur. **Harry MARTINSON**, szwedzki pisarz, poeta, dramaturg i malarz, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1974 r. /zm. 11 II 1978/

/15/ 7 V 2004

zm. **Waldemar MILEWICZ**, dziennikarz telewizyjny, reporter i korespondent wojenny /ur. 20 VIII 1956/

8 V

DZIEŃ BIBLIOTEKARZA I BIBLIOTEK

8 V

NARODOWE ŚWIĘTO ZWYCIĘSTWA I WOLNOŚCI

/105/ 8 V 1914 ur. **Romain GARY**, wł. Roman Kacew, francuski pisarz, scenarzysta i reżyser filmowy /ur. 2 XII 1980/

9 V

DZIEŃ EUROPY

/95/ 9 V 1924 ur. **Bulat OKUDŻAWA**, rosyjski bard, poeta i prozaik /zm. 12 VI 1997/

/120/ 10 V 1899 ur. **Fred ASTAIRE**, amerykański aktor, tancerz, wokalista /zm. 22 VI 1987/

/125/ 11 V 1894 ur. **Martha GRAHAM**, amerykańska tancerka, choreograf i pedagog /zm. 1 IV 1991/

/95/ 16 V 1924 ur. **Tadeusz KUBIAK**, poeta, satyryk i autor słuchowisk radiowych /zm. 3 VI 1979/

/35/ 16 V 1984 zm. **Irwin SHAW**, wł. Irwin Gilbert Shamforoff, amerykański powieściopisarz, dramatopisarz i scenarzysta /ur. 27 II 1913/

/95/ 17 V 1924 ur. **Kazimierz DEJMEK**, reżyser i aktor teatralny, minister kultury i sztuki /zm. 31 XII 2002/

18 V

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ MUZEÓW

/obchodzony od 1978 r./

/220/ 20 V 1799 ur. **Honoré de BALZAC**, francuski powieściopisarz /zm. 18 VIII 1850/

/100/ 20 V 1919 ur. **Gustaw HERLING-GRUDZIŃSKI**, pisarz, eseista, krytyk literacki i dziennikarz, więzień obozów koncentracyjnych Gułagu /zm. 4 VII 2000/

21 V

ŚWIATOWY DZIEŃ ROZWOJU KULTURALNEGO /ogłoszony przez ONZ/

/160/ 22 V 1859 ur. **Arthur Conan DOYLE**, szkocki pisarz, twórca postaci Sherlocka Holmesa /zm. 7 VII 1930/

/45/ 24 V 1974 zm. **Duke ELLINGTON**, wł. Edward Kennedy Ellington, amerykański kompozytor i pianista /ur. 29 IV 1899/

26 V

DZIEŃ MATKI

CZERWIEC

- 1 VI **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ DZIECKA**
/ustanowiony 14 XII 1954 przez ONZ/
- /585/ 1 VI 1434 zm. **Władysław II JAGIEŁŁO**, król Polski
/ur. ok. 1362 lub 1352/
- /95/ 3 VI 1924 zm. **Franz KAFKA**, austriacki pisarz mieszkający w
Pradze /ur. 3 VII 1883/
- /80/ 4 VI 1939 ur. **Ireneusz IREDYŃSKI**, prozaik, poeta, dramaturg
i scenarzysta /zm. 9 XII 1985/
- 5 VI **ŚWIATOWY DZIEŃ OCHRONY ŚRODOWISKA
NATURALNEGO**
/obchodzony od 1973 r. na wniosek ONZ/
- /75/ 5 VI 1944 zm. **Józef BECK**, polityk i dyplomata
/ur. 4 X 1894/
- /15/ 5 VI 2004 zm. **Ronald REAGAN**, prezydent USA, aktor
/ur. 6 II 1911/
- /220/ 6 VI 1799 ur. **Aleksander PUSZKIN**, rosyjski poeta, dramaturg
i prozaik /zm. 10 II 1837/
- /45/ 9 VI 1974 zm. **Miguel Ángel ASTURIAS**, gwatemalski pisarz
i poeta, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1967 r.
/ur. 19 X 1899/
- /15/ 10 VI 2004 zm. **Ray CHARLES**, amerykański wokalista, muzyk
i pianista /ur. 23 IX 1930/
- /50/ 14 VI 1969 zm. **Marek HŁASKO**, prozaik i scenarzysta filmowy
/zm. 14 I 1934/
-
- /95/ 16 VI 1924 ur. **Adam HANUSZKIEWICZ**, aktor i reżyser teatralny
/zm. 4 XII 2011/

- /15/ 17 VI 2004 zm. **Jacek KURON**, polityk, jeden z przywódców opozycji w okresie PRL, historyk, współzałożyciel KOR /ur. 3 III 1934/
- /125/ 19 VI 1894 zm. **Albin DUNAJEWSKI**, działacz polityczny i narodowy, biskup krakowski i kardynał /ur. 1 III 1817/
- /115/ 22 VI 1904 ur. **Michał CHOROMAŃSKI**, pisarz i dramaturg /ur. 24 V 1972/
- /130/ 23 VI 1889 ur. **Anna ACHMATOWA**, wł. Anna Andriejewna Gorienska, rosyjska poetka /zm. 5 III 1966/

- /105/ 25 VI 1914 ur. **Janusz MINKIEWICZ**, pisarz, poeta i satyryk /zm. 29 V 1981/
- 28 VI **NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI POZNAŃSKIEGO CZERWCA 1956**
- /100/ 28 VI 1919 podpisanie **traktatu wersalskiego**, układu pokojowego kończącego I wojnę światową

LIPIEC

- 1 VII **ŚWIATOWY DZIEŃ ARCHITEKTURY**
- /215/ 1 VII 1804 ur. **George SAND**, wł. Amantine Aurore Lucile Dupin - Dudevant, francuska pisarka /zm. 8 VI 1876/
- /115/ 3 VII 1904 ur. **Halina AUDERSKA**, autorka sztuk scenicznych, słuchowisk radiowych i scenariuszy filmowych, prozaik /zm. 21 II 2000/
- /75/ 3 VII 1944 zm. **Adolf NOWACZYŃSKI**, pisarz, dramaturg, satyryk, poeta i publicysta /ur. 9 I 1876/
- /85/ 4 VII 1934 zm. **Maria SKŁODOWSKA-CURIE**, uczona polsko-francuska, chemiczka i fizyczka, dwukrotna laureatka Nagrody Nobla w latach 1903, 1911 /ur. 7 XI 1876/

/90/ 4 VII 1929

ur. **Konrad SWINARSKI**, reżyser, scenograf
i inscenizator /zm. 19 VIII 1975/

/125/ 6 VII 1894

ur. **Wit TARNAWSKI**, pisarz, eseista, krytyk literacki
i tłumacz /zm. 4 III 1988/

/50/ 10 VII 1969

zm. **Bogumił KOBIELA**, aktor teatralny i filmowy
/ur. 31 V 1931/

/45/ 11 VII 1974

zm. **Pär LAGERKVIST**, szwedzki poeta, pisarz,
dramaturg i eseista, publicysta, laureat literackiej
Nagrody Nobla w 1951 r. /ur. 23 V 1891/

11 VII

ŚWIATOWY DZIEŃ LUDNOŚCI
/ogłoszony przez ONZ w 1989 r./

/115/ 12 VII 1904

ur. **Pablo NERUDA**, wł. Ricardo Eliecer Neftalí Reyes
BAsualto, chilijski poeta i dyplomata, laureat literackiej
Nagrody Nobla w 1971 r. /zm. 23 IX 1973/

/125/ 13 VII 1894

ur. **Isaak Emmanuilowicz BABEL**, rosyjski pisarz,
dramaturg i dziennikarz /zm. 27 I 1940/

/165/ 15 VII 1854

ur. **Jacek MALCZEWSKI**, malarz /zm. 8 X 1929/

/115/ 15 VII 1904

zm. **Anton Pawłowicz CZECHOW**, rosyjski pisarz,
nowelista i dramatopisarz /ur. 29 I 1860/

/185/ 19 VII 1834

ur. **Edgar DEGAS**, francuski malarz, grafik i rzeźbiarz
/zm. 27 IX 1917/

/115/ 20 VII 1904

ur. **Hanna OŻOGOWSKA**, polska pisarka, poetka,
tłumaczka, pedagog i autorka słuchowisk radiowych
/zm. 26 IV 1995/

/50/ 22 VII 1969

Pierwsze lądowanie człowieka na **Księżycu**

/40/ 24 VII 1979

zm. **Edward STACHURA**, poeta, prozaik, pieśniarz
i tłumacz /ur. 18 VIII 1937/

/50/ 25 VII 1969

zm. **Witold GOMBROWICZ**, powieściopisarz,
nowelista i dramaturg /ur. 4 VIII 1904/

/125/ 26 VII 1894

ur. **Aldous HUXLEY**, angielski powieściopisarz,
nowelista, eseista i poeta /zm. 22 XI 1963/

/195/ 27 VII 1824

ur. **Alexandre DUMAS, syn**, francuski pisarz
i dramaturg /zm. 27 XI 1895/

/105/ 28 VII 1914

wybuch **I wojny światowej**

/75/ 31 VII 1944

zm. **Antoine de SAINT-EXUPÉRY**, francuski pisarz,
poeta i lotnik /ur. 29 VI 1900/

/105/ 31 VII 1914

ur. **Louis de FUNÈS**, francuski aktor, scenarzysta
i reżyser /zm. 27 I 1983/

SIERPIEŃ

/75/ 1 VIII 1944

wybuch **powstania warszawskiego**

/95/ 3 VIII 1924

zm. **Joseph CONRAD**, wł. Józef Teodor Konrad
Korzeniowski, angielski pisarz polskiego pochodzenia
/ur. 3 XII 1857/

/65/ 3 VIII 1954

zm. **COLETTE**, wł. Sidonie-Gabrielle Colette,
francuska pisarka /ur. 28 I 1873/

/115/ 4 VIII 1904

ur. **Witold GOMBROWICZ**, powieściopisarz, eseista
i dramaturg /zm. 25 VII 1969/

/75/ 4 VIII 1944

zm. **Krzysztof Kamil BACZYŃSKI**, poeta, żołnierz
AK, zginął w powstaniu warszawskim /ur. 22 I 1921/

/155/ 5 VIII 1864

zm. **Romuald TRAUGUTT**, generał, dyktator
powstania styczniowego /ur. 16 I 1826/

/75/ 8 VIII 1944

zm. **Juliusz KADEN-BANDROWSKI**, pisarz
i publicysta /ur. 24 II 1885/

/105/ 9 VIII 1914

ur. **Tove JANSSON**, fińska pisarka, malarka
i ilustratorka /zm. 27 VI 2001/

12 VIII

/55/ 12 VIII 1964

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ MŁODZIEŻY

zm. **Ian FLEMING**, angielski pisarz, twórca postaci Jamesa Bonda /ur. 28 V 1908/

/120/ 13 VIII 1899

ur. **Alfred HITCHCOCK**, angielski reżyser, scenarzysta i producent filmowy /zm. 29 IV 1980/

/15/ 14 VIII 2004

zm. **Czesław MIŁOSZ**, poeta, prozaik, eseista, historyk literatury, tłumacz i dyplomata /ur. 30 VI 1911/

15 VIII

DZIEŃ WOJSKA POLSKIEGO

/75/ 16 VIII 1944

zm. **Tadeusz GAJCY**, poeta, żołnierz AK, zginął w powstaniu warszawskim /ur. 8 II 1922/

/110/ 19 VIII 1909

ur. **Jerzy ANDRZEJEWSKI**, prozaik, publicysta, felietonista i scenarzysta /zm. 19 IV 1983/

/435/ 22 VIII 1584

zm. **Jan KOCHANOWSKI**, poeta, sekretarz królewski /ur. 1530/

/120/ 24 VIII 1899

ur. **Jorge Luis BORGES**, argentyński poeta, eseista i nowelista /zm. 14 VI 1986/

/105/ 26 VIII 1914

ur. **Julio CORTÁZAR**, argentyński pisarz /zm. 12 II 1984/

/125/ 27 VIII 1894

ur. **Kazimierz WIERZYŃSKI**, poeta, prozaik i eseista /zm. 13 II 1969/

/270/ 28 VIII 1749

ur. **Johann Wolfgang von GOETHE**, poeta, dramaturg, prozaik, uczonek i polityk /zm. 22 III 1832/

/95/ 30 IX 1924

ur. **Truman CAPOTE**, amerykański pisarz /zm. 25 VIII 1984/

WRZESIEŃ

/80/ 1 IX 1939

Wybuch II wojny światowej

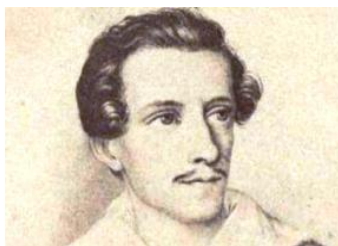
/105/ 2 IX 1914

ur. **Stefania GRODZIŃSKA**, pisarka, aktorka i satyryk /zm. 28 IV 2010/

/210/ 4 IX 1809

ur. **Juliusz SŁOWACKI**, poeta, dramaturg i epistolograf
/zm. 3 IV 1849/

/95/ 4 IX 1924

ur. **Jerzy FICOWSKI**, poeta, eseista, autor tekstów
piosenek, prozaik i tłumacz /zm. 9 V 2006/

8 IX

ŚWIATOWY DZIEŃ UMIEJĘTNOŚCI CZYTANIA

/80/ 9 IX 1939

zm. **Józef CZECHOWICZ**, poeta, tłumacz i redaktor
/ur. 15 III 1903/

/45/ 10 IX 1974

zm. **Melchior WAŃKOWICZ**, pisarz, dziennikarz,
reportażysta i publicysta /ur. 10 I 1892/

/125/ 11 IX 1894

ur. **Maria KOWNACKA**, prozaik, autorka literatury dla
dzieci /zm. 27 II 1982/

/125/ 13 IX 1894

ur. **Julian TUWIM**, poeta, pisarz, satyryk, autor librett
operetkowych i tekstów piosenek /zm. 27 XII 1953/

/85/ 13 IX 1934

ur. **Zbigniew ZAPASIEWICZ**, aktor, reżyser i pedagog
/zm. 14 VII 2009/

/145/ 16 IX 1874

zm. **Maksymilian GIERYMSKI**, poeta, dramaturg
i epistolograf /ur. 9 X 1846/

/80/ 18 IX 1939

zm. **Stanisław Ignacy WITKIEWICZ**, ps. **Witkacy**,
pisarz, dramaturg, malarz, fotografik i filozof
/ur. 24 II 1885/

/80/ 20 IX 1939

zm. **Tadeusz DOŁĘGA-MOSTOWICZ**, pisarz,
prozaik i scenarzysta /ur. 10 VIII 1898/

/80/ 23 IX 1939

zm. **Sigmund FREUD**, austriacki lekarz neurolog
i psychiatra, twórca psychoanalizy /ur. 6 V 1856/

/25/ 23 IX 1994

zm. **Zbigniew NIENACKI**, wł. Zbigniew Tomasz Nowicki, pisarz i dziennikarz /ur. 1 I 1929/

/105/ 24 IX 1914

ur. **Andrzej PANUFNIK**, kompozytor i dyrygent /zm. 27 X 1991/

/15/ 24 IX 2004

zm. **Françoise SAGAN**, wł. Françoise Quoirez, francuska pisarka /ur. 21 VI 1935/

27 IX

ŚWIATOWY DZIEŃ TURYSTYKI

/35/ 30 IX 1984

zm. **Anna ŚWIRSZCZYŃSKA**, poetka, dramatopisarka i prozaiczka /ur. 7 II 1909/

/15/ 30 IX 2004

zm. **Zygmunt KALUŻYŃSKI**, krytyk filmowy, publicysta, dziennikarz i eseista /ur. 11 XII 1918/

PAŹDZIERNIK

1 X

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ MUZYKI

/10/ 2 X 2009

zm. **Marek EDELMAN**, działacz polityczny i społeczny, lekarz kardiolog, jeden z przywódców powstania w getcie warszawskim, kawaler Orderu Orła Białego /ur. 1 I 1922 lub 1 I 1919/

/115/ 2 X 1904

ur. **Graham GREENE**, angielski powieściopisarz i dramaturg /zm. 3 IV 1991/

/30/ 4 X 1989

zm. **Edmund OSMAŃCZYK**, publicysta, reporter, eseista i politolog /ur. 10 VIII 1913/

/350/ 4 X 1669

zm. **REMBRANDT**, wł. Rembrandt Harmenszoon van Rijn, holenderski malarz, rysownik i grafik /ur. 15 VII 1606/

/130/ 6 X 1889

ur. **Maria DĄBROWSKA**, powieściopisarka, eseistka, dramatopisarka i tłumaczka /zm. 19 V 1965/

/170/ 7 X 1849

zm. **Edgar Allan POE**, amerykański pisarz, poeta i nowelista /ur. 19 I 1809/

/90/ 8 X 1929

zm. **Jacek MALCZEWSKI**, malarz /ur. 14 VII 1854/

- /20/ 12 X 1999 Urodził się **sześciomiliardowy mieszkaniec Ziemi**
/wg szacunków ONZ/
- /100/ 12 X 1909 ur. **Halina RUDNICKA**, pisarka i publicystka
/zm. 21 IV 1982/
- 14 X **DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ**
- /155/ 14 X 1864 ur. **Stefan ŻEROMSKI**, prozaik, publicysta i dramaturg
/zm. 20 XI 1925/
- /205/ 15 X 1814 ur. **Michaił LERMONTOW**, rosyjski poeta
i powieściopisarz /zm. 27 VII 1841/
- /55/ 15 X 1964 zm. **Cole PORTER**, amerykański kompozytor
/ur. 9 VI 1891/
- /165/ 16 X 1854 ur. **Oscar WILDE**, angielski powieściopisarz, poeta
i dramaturg /zm. 30 XI 1900/
- /170/ 17 X 1849 zm. Fryderyk CHOPIN, kompozytor i pianista**
/ur. 22 II 1810/

- /115/ 18 X 1904 ur. **Czesław CENTKIEWICZ**, pisarz, reportażysta
i podróżnik /zm. 10 VII 1996/
- /35/ 19 X 1984 zm. **Jerzy POPIELUSZKO**, kapelan warszawskiej
„Solidarności”, zamordowany przez funkcjonariuszy
Służby Bezpieczeństwa /ur. 14 IX 1949/
- /165/ 20 X 1854 ur. **Arthur RIMBAUD**, francuski poeta
/zm. 10 XI 1891/
- 24 X **ŚWIATOWY DZIEŃ ORGANIZACJI
NARODÓW ZJEDNOCZONYCH**
- 24 X **ŚWIATOWY DZIEŃ INFORMACJI NA TEMAT
ROZWOJU**
- /105/ 27 X 1914 ur. **Jan KOTT**, eseista, krytyk teatralny i literacki,
historyk literatury i tłumacz /zm. 23 XII 2001/
- 27 X **ŚWIATOWY DZIEŃ DZIEDZICTWA
AUDIOWIZUALNEGO** /ustanowiony przez UNESCO
w 2005 r./

/95/ 29 X 1924

ur. **Zbigniew HERBERT**, poeta, eseista i dramaturg
/zm. 28 VII 1998/

LISTOPAD

/75/ 2 XI 1944

zm. **Karol IRZYKOWSKI**, krytyk literacki, prozaik,
dramaturg i teoretyk filmu /ur. 23 I 1873/

/105/ 3 XI 1914

zm. **Georg TRAKL**, austriacki poeta
/ur. 3 II 1887/

/15/ 5 XI 2004

zm. **Jerzy DUDA-GRACZ**, malarz, rysownik, rzeźbiarz,
scenograf i pedagog /ur. 20 III 1941/

/170/ 7 XI 1849

ur. **Józef CHEŁMOŃSKI**, malarz
/zm. 6 IV 1914/

/30/ 9 XI 1989

Zburzenie **muru berlińskiego**

/135/ 10 XI 1884

ur. **Zofia NAŁKOWSKA**, pisarka, publicystka
i dramatopisarka /zm. 17 XII 1954/

/110/ 10 XI 1909

ur. **Paweł JASIENICA**, pisarz i publicysta
/zm. 19 VIII 1970/

/95/ 11 XI 1924

ur. **Andrzej ŁAPICKI**, aktor, reżyser i pedagog
/zm. 21 VII 2012/

/15/ 11 XI 2004

zm. **Jasir ARAFAT**, polityk i przywódca palestyński,
laureat Pokojowej Nagrody Nobla w 1994 r.
/ur. 24 VIII 1929/

11 XI

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

/75/ 6 XI 1944

zm. **Maria RODZIEWICZÓWNA**, pisarka
/ur. 2 II 1863/

16 XI

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TOLERANCJI

/325/ 21 XI 1694

ur. **VOLTAIRE**, wł. Francois Marie Arouet, francuski
pisarz, filozof, dramaturg i historyk /zm. 30 V 1778/

/150/ 22 XI 1869

ur. **André GIDE**, wł. Francois Marie Arouet, francuski pisarz, laureat Literackiej Nagrody Nobla w 1947 r.
/zm. 19 II 1951/

/155/ 24 XI 1864

ur. **Henri de Toulouse-Lautrec**, francuski malarz i grafik /zm. 9 IX 1901/

/125/ 28 XI 1894

ur. **Arkady FIEDLER**, pisarz, podróżnik i reportażysta
/zm. 7 III 1985/

/95/ 29 XI 1924

zm. **Giacomo PUCCINI**, włoski kompozytor
/ur. 22 XII 1858/

/145/ 30 XI 1874

ur. **Lucy Maud MONTGOMERY**, kanadyjska powieściopisarka /zm. 24 IV 1942/

/145/ 30 XI 1874

ur. **Winston CHURCHILL**, brytyjski polityk, dwukrotny premier Wielkiej Brytanii, pisarz i historyk, laureat Literackiej Nagrody Nobla w 1953 r.
/zm. 24 I 1965/

GRUDZIEŃ

1 XII

ŚWIATOWY DZIEŃ AIDS

/205/ 2 XII 1814

zm. **Donatien François de SADE**, francuski pisarz
/ur. 2 VI 1740/

/35/ 2 XII 1984

zm. **Marian EILE-KWAŚNIEWSKI**, dziennikarz, satyryk, malarz i scenograf, założyciel tygodnika *Przekrój* /ur. 7 I 1910/

3 XII

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

/25/ 3 XII 1994

zm. **Tadeusz ŚLIWIAK**, poeta, tłumacz, autor tekstów piosenek /ur. 23 I 1928/

/105/ 5 XII 1914

ur. **Stanisław DYGAT**, prozaik, felietonista, dramaturg i autor scenariuszy filmowych /zm. 29 I 1978/

/35/ 9 XII 1984

zm. **Leszek PROROK**, pisarz, eseista i dramaturg
/ur. 28 IV 1919/

10 XII

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ PRAW CZŁOWIEKA

/25/ 11 XII 1994

zm. **Stanisław MACZEK**, generał broni, dowódca
1. Dywizji Pancерnej /ur. 31 III 1892/

/30/ 14 XII 1989

zm. **Andriej Dmitrijewicz SACHAROW**, rosyjski
fizyk i działacz polityczny, laureat pokojowej Nagrody
Nobla w 1954 r. /ur. 21 V 1921/

/195/ 15 XII 1824

ur. **Juliusz KOSSAK**, malarz, rysownik, ilustrator
/zm. 3 II 1899/

/160/ 15 XII 1859

ur. **Ludwik ZAMENHOF**, wł. Eliezer Lewi Samenhof,
lekarz i poliglota, twórca języka esperanto
/zm. 14 IV 1917/

/160/ 16 XII 1859

zm. **Wilhelm GRIMM**, niemiecki historyk literatury,
zbieracz i wydawca (wspólnie z bratem Jacobem) legend,
baśni, mitów i podań ludowych /ur. 24 II 1786/

/65/ 19 XII 1954

zm. **Ludwik SOLSKI**, aktor i reżyser
/ur. 20 I 1855/

/145/ 21 XII 1874

ur. **Tadeusz BOY-ŻELEŃSKI**, pisarz, poeta, satyryk,
kronikarz, krytyk literacki i teatralny, eseista i tłumacz
/zm. 4 VII 1941/

/30/ 22 XII 1989

zm. **Samuel BECKETT**, irlandzki dramaturg, prozaik
i eseista /ur. 13 IV 1906/

/10/ 25 XII 2009

zm. **Tytus KARPOWICZ**, pisarz, autor książek
dla dzieci i młodzieży /ur. 4 I 1915/

/20/ 29 XII 1999

zm. **Jerzy WALDORFF**, pisarz, publicysta i krytyk
muzyczny /ur. 4 V 1910/

/75/ 30 XII 1944

zm. **Romain ROLLAND**, francuski pisarz i działacz
na rzecz pokoju /ur. 29 I 1866/

/150/ 31 XII 1869

ur. **Henri MATISSE**, francuski malarz, rzeźbiarz
i grafik /zm. 3 XI 1954/

ROCZNICE REGIONALNE

- /100/ 11 I 1919 powstaje **Polska Organizacja Wojskowa Górnego Śląska (POW)**
- /120/ 12 I 1899 ur. **Arka BOŻEK**, społeczny i polityczny działacz narodowy na Śląsku /zm. 28 XI 1954/
-
- /170/ 19 I 1849 ukazał się pierwszy numer **Gazety Wiejskiej dla Górnego Śląska**, której założycielem i wydawcą był **Bernard Begedein**
- /25/ 20 I 1994 zm. **prof. Andrzej Stanisław BROŻEK**, historyk i demograf, badacz dziejów Śląska i stosunków polsko-niemieckich /ur. 10 XI 1933/
- /70/ 23 I 1949 otwarcie **Teatru Ziemi Opolskiej**
- /65/ 24 I 1954 otwarcie **Młodzieżowego Domu Kultury** w Opolu
- /80/ 27 I 1939 biskup **Adolf BERTRAM** wydał zarządzenie w sprawie zniesienia języka polskiego we wszystkich kościołach na Śląsku Opolskim
- /580/ 9 II 1339 **Kazimierz Wielki** zrzeka się Śląska na rzecz Czech
- /120/ 23 II 1819 ur. **Juliusz ROGER**, lekarz, przyrodnik, kronikarz śląskich pieśni ludowych /zm. 7 I 1865/
- /20/ 27 II 1999 zm. **Stanisław SMOLEŃ**, nauczyciel, działacz społeczny ze Strzelec Op., badacz historii ziemi strzeleckiej, współtwórca „Strzelca Opolskiego” /ur. 1 II 1938/
- /85/ 3 III 1934 ur. **Ryszard KOWAL**, artysta plastyk /zm. 16 I 2002/
- /25/ 10 III 1994 Sejm RP podjął decyzję o utworzeniu **Uniwersytetu Opolskiego**

/80/ 19 III 1939

ur. **Karolina TURKIEWICZ - SUCHANOWSKA**,
poetka, powieściopisarka, animator kultury i pedagog
/zm. 8 IX 2007/

/35/ 24 III 1984

oddano do użytku nowy gmach – siedzibę **Instytutu Śląskiego** w Opolu

/35/ 30 III 1984

Muzeum w Nysie rozpoczęło działalność w odrestaurowanym gmachu Pałacu Biskupiego

/35/ 10 IV 1984

zm. **Jan BOROWCZAK**, rzeźbiarz, malarz i pedagog, twórca pomników /ur. 12 VI 1931/

/90/ 16 IV 1929

ur. **Nina KRACHEROWA**, powieściopisarka, reportażystka i felietonistka /zm. 11 II 1993/

/110/ 16 IV 1909

ur. **Piotr ŚWIERC**, muzykolog, regionalista
/zm. 8 VIII 1991/

/60/ 5 V 1959

Teatr Lalek w Opolu otrzymał własny gmach przy ul. Kośnego

/85/ 13 V 1934

ur. **Jan GOCZOŁ**, poeta i prozaik, poseł na Sejm

/250/ 1 VI 1769

ur. **Józef ELSNER**, kompozytor i dyrygent, nauczyciel
m.in. F. Chopina /zm. 18 IV 1854/

/20/ 16 VI 1999

zm. **JaniNa KUŚNIERZ**, dziennikarka *Trybuny
Opolskiej* /ur. 7 III 1922/

/25/ 30 VI 1994

zm. **Jerzy BAŁŁABAN**, dziennikarz
/ur. 6 IX 1928/

/20/ 5 VII 1999

zm. **Waleria NABZDYK**, uczestniczka III powstania
śląskiego, działaczka narodowa /ur. 16 IX 1901/

/165/ 4 VIII 1854

zm. **Emanuel SMOLKA**, nauczyciel, założyciel
pierwszej biblioteki publicznej na Śląsku, patron
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu
/ur. 20 XII 1820/

/275/ 5 VIII 1744

Fryderyk II rozpoczął **II wojnę śląską**

/100/ 16/17 VIII 1919

wybuch **I powstania śląskiego**

/80/ 17 VIII 1939

zm. **Wojciech KORFANTY**, działacz polityczny
i narodowy na Śląsku /ur. 20 IV 1873/

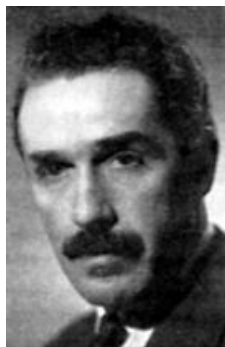
/55/ 30 VIII 1964

w Łambinowicach, w miejscu byłego obozu jenieckiego,
otwarto **Muzeum Martyrologii Jeńców Wojennych**

/95/ 31 VIII 1924

w Opolu odbył się pierwszy **zjazd rolników** ze Śląska
Opolskiego

- /60/ 1 IX 1959 w Opolu i Kędzierzynie otwarto **studia wieczorowe Politechniki Gliwickiej**
- /515/ 2 IX 1504 **Zygmunt Jagiellończyk**, królewicz Polski, zostaje mianowany przez swojego brata, Władysława, **namiestnikiem Śląska**
- /65/ 1 X 1954 inauguracja roku akademickiego w **Wyższej Szkole Pedagogicznej**, pierwszej wyższej uczelni na Opolszczyźnie
- /60/ 8 X 1959 inauguracja działalności **Teatru 13 Rzędów** Jerzego Grotowskiego i Ludwika Flaszena w Opolu
- /75/ 29 X 1944 ur. **Harry DUDA**, poeta, publicysta i działacz społeczny
- /85/ 1 XI 1934 ur. **Jan SZCZYRBA**, artysta plastyk
/zm. 6 X 1997/
- /30/ 4 XII 1989 zm. **Maksymilian KOŚNY**, lekarz, polityk, uczestnik III powstania śląskiego /ur. 11 XII 1905/
- /100/ 19 XII 1919 ur. Adam ŚMIETAŃSKI, artysta fotografik
/zm. 7 XI 1992/**

- /75/ 25 XII 1944 zm. **Martin Wilhelm KUTTA**, wybitny matematyk
/ur. 3 XI 1867/